Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0506U000082

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-02-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гамкало Зенон Григорович
2. Hamkalo Zenon Grygorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.18

Назва наукової спеціальності: Ґрунтознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-02-2006

Спеціальність за освітою: 7.070405

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: 79000, м. Львів, вул. Університетська, 1

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: 79000, м. Львів, вул. Університетська, 1

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.45

Тема дисертації:

1. Якість сірих лісових грунтів гемеробних екосистем та її індикація (біогеоценотичний підхід)
2. Quality of Grey Forest Soils of Hemerobic Ecosystems and its Indication (the biogeocenotic approach)

Реферат:

1. Об’єкт – якість сірих лісових ґрунтів гемеробних екосистем західного Лісостепу України. Мета - розвиток теорії якості ґрунту, розробка нових теоретичних і методологічних засад індикації якості сірих лісових ґрунтів гемеробних систем з врахуванням їхньої здатності до реалізації екологічних функцій у біогеоценозі. Методи - методологічною основою досліджень є елементарно-аналітичний і системний підходи до ґрунту як біокосного тіла. Техніка збору інформації – полігонний моніторинг, а також стаціонарно-польовий, порівняльний еколого-географічний, біогеохімічний і лабораторно-аналітичний методи із застосуванням модельних експериментів та комп’ютерної обробки даних. Теоретичні результати - удосконалено термінологію якості ґрунту, розроблені теоретичні підходи до оцінки якості сірих лісових ґрунтів як їхньої здатності до реалізації екологічних функцій, розвинуто теорію внутрішньоґрунтового циклу Нітрогену, запропоновано концепцію енергопластичного буфера ґрунту, розроблено теоретичні основи прогнозування якості ґрунту на основі “фронту окиснення” і електропровідності ґрунтових суспензій. Практичні результати

– запропоновані нові способи якісно-кількісної оцінки лабільного фонду Нітрогену ґрунту гемеробних екосистем; індикації функціональної адекватності органічної речовини ґрунту у разі пошуку ефективних замінників стійлового гною чи інших засобів і систем удобрення; індикації натуральної і набутої якостей ґрунту за допомогою вимірювання електропровідності його водної суспензії; прогнозування денітрифікаційних процесів у ґрунтах агроекосистем; теоретичні і методологічні засади оцінки екологічної якості ґрунту пропонуються для використання у навчальному процесі профільних ВНЗ, а методики індикації – при наукових дослідженнях і грунтоохоронній практиці. Новизна - виокремлено “екологічну” (яка характеризує ефективність реалізації екологічних функцій) і “агрономічну” (пов’язану з функцією родючості) якості ґрунту; застосовано теоретичні, методологічні і методичні підходи до оцінки екологічної якості сірих лісових ґрунтів, доповнено теорію внутрішньоґрунтового циклу Нітрогену, враховуючи кометаболізм N,P,K,S; показана роль активної фази органічної речовини як енергопластичного буфера ґрунту, що захищає гумус від мікробної деструкції. Уперше для України розроблено критерії регламентації набутої якості сірих лісових ґрунтів, яка включає контроль ефективності екологічних функцій, зокрема вмісту активної фази органічної речовини, біотичної активності, окисно-відновного стану, йонної активності й фітопродукційної здатності системи грунт-рослина. Ступінь впровадження - розроблені способи індикації екологічної якості грунтів використовуються Львівським обласним державним проектно-технологічним центром охорони родючості ґрунтів і якості продукції та Асоціацією фермерів та приватних землевласників Львівської області, а теоретичні і методологічні засади оцінки якості ґрунту запроваджені в навчальний процес кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Львівського національного університету імені Івана Франка і Прикарпатського інституту імені М.Грушевського Міжрегіональної Академії управління персоналом. Галузь – науково-освітня та природоохоронна.

2. Object of research - Object - quality of grey forest soils previously cultivated ecosystem of the western Forest-steppe of Ukraine. The purpose - development of the theory of soil quality, carrying out of new theoretical and methodological bases of indication of quality of grey forest soils of previously cultivated systems in view of their ability to realization of ecological functions in biogeocenosis. Methods - a methodological basis of researches are elementary-analytical and system approaches to soil as to a bioinert body. Methods of information gathering are ground monitoring, and also stationary-field, comparative ecologically-geographical, biogeochemical and laboratory-analytical methods with application of simulation experiments and computer data processing. Theoretical results - the terminology of soil quality is advanced, theoretical approaches to an estimation of grey forest soils quality as their abilities to realization of ecological functions are developed, the theory of a intrasoil cycleof nitrogen is advanced, the concept of energy-plastic buffers of soil is offered, theoretical bases of forecasting of quality of soil on a basis of "front of oxidation" and conductivity of soil suspensions are developed. Practical results - are offered new ways of a qualitative-quantitative estimation of labile fund of nitrogen of soil previously cultivated ecosystem; indications of functional adequacy of organic matter of soil in case of search of effective substitutes of stall manure or other methods and systems of fertilization; indications of the natural and acquired qualities of soil by measurement of its' water suspension conductivity; forecasting of denitrification processes in soils of agroecosystems; theoretical and methodological bases of an estimation of ecological quality of soil are offered for use in educational process of profile high schools, and techniques of indication - at scientific researches and in soil-protective practice. Novelty - are allocated "ecological" (what characterizes efficiency of realization of ecological functions) and "agronomical" (connected with fertility function) qualities of soil; theoretical, methodological and methodical approaches to an estimation of ecological quality of grey forest soils are applied, the theory the intrasoil nitrogen cycle is added, taking into account a cometabolism of N, P, K, S; the role of an active phase of organic matter as the energy-plastic buffer of soil which protects humus from microbial destruction is shown. For the first time for Ukraine criteria of a regulation of the acquired quality of grey forest soils which include the control of efficiency of ecological functions, in particular, contents of an active phase of organic matter, biotical activity, an oxidation-reduction condition, ionic activity and phytoproductive abilities of a soil-plant system are carried out. Degree of introduction - the carried out ways of indication of soils' ecological quality are used by the Lvov regional state project-technological centre of protection offertility soils and qualities

of production and Association of farmers and private land owners of the Lvov area, and theoretical and methodological bases of an estimation of quality of soil are introduced into educational process of faculty of soil science and soils geography of the Lvov national university of a name of Ivan Franko and Carpathians institute of a name of M. Grushevsky of Inter-regional Academy of management by the personnel. Sphere - scientific-educational and nature protection.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Позняк С.П.
2. Pozniak S.P.

Кваліфікація: д.геогр.н., 11.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведєв В.В.

2. Медведєв В.В.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білова Н.А.

2. Білова Н.А.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топольний Ф.П.

2. Топольний Ф.П.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кисіль В.І.
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кисіль В.І.
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.